א׳ בתמוז, התשע״ט
04 יולי 2019
492700719
(בתשובה נא ציין מספרנו)
מס׳ תיק – 22

הנדון: **<u>המלצות לסימון מזון בסמל ירוק – מסמך הפצה להערות הציבור</u>**

משרד הבריאות מקדם מהלך, לצריכת מזונות בריאים וזאת ע״י סימון מזונות מומלצים בסמל ירוק . מהלך זה נעשה כחלק מהמלצות ועדת האסדרה לסימון מזון, וכתהליך משלים לסימון המזון בסמל המזון האדום (מתוקף תקנות הגנה על בריאות הציבור (מזון) (סימון תזונתי), התשע״ח-2017).

כחלק ממהלך זה, ממליץ משרד הבריאות ליצרנים, יבואנים ומשווקי מזון לסמן את המזונות העומדים בקריטריונים בסמל ירוק, ובכך ליישם את מטרת הסימון, לסייע לצרכנים בבחירת מזונות ההולמים את עקרונות התזונה הנכונה כפי שמומלצת בישראל. בהמשך, משרד הבריאות שומר לעצמו את האפשרות לשנות את המסגרת ליישום וניהול מודל הסימון בסמל ירוק.

להלן שתי הצעות של משרד הבריאות לפירוט המזונות שיומלצו לשאת סמל ירוק. ההתייחסויות שיתקבלו בסבב הערות הציבור ידונו במשרד בשיתוף הועדה המדעית.

מסמך זה מופץ להערותיכם ובו כאמור שתי חלופות לקריטריונים לסימון ירוק:

חלופה א – מציגה את המזונות לסימון בסמל ירוק כפי שהמליצה ועדה מדעית ייעודית בלתי תלויה, במינוי משרד הבריאות – נספח 1.

חלופה ב – מציגה את המזונות לסימון בסמל ירוק כשהיא מתבססת על המלצות הועדה כאמור אך מאפשרת מגוון רחב יותר של מוצרים המתאימים לסימון בסמל ירוק כתוצאה ממתן אפשרות להרכבים רבים יותר– נספח 2.

לתשומת לב, הוראות תקנות סימון תזונתי לסימון הסמל האדום של תקנות הגנה על בריאות הציבור (מזון) (סימון תזונתי), התשע״ח-2017, גוברים על הקריטריונים לסמל הירוק. מכאן שלא ניתן לסמן סמל ירוק על מזון המחויב על פי תקנות כאמור לשאת סמל אדום.

אנא העבירו את הערותיכם והתייחסותכם לכתובת מייל Green.labeling@moh.gov.il עד לתאריך 5.8.19.

בברכה,

פרופ׳ סיגל סדצקי
ראש שרותי בריאות הציבור

Director of public health services
Ministry of Health
P.O.B 1176 Jerusalem 91010

ראש שירותי בריאות הציבור
משרד הבריאות
ת.ד 1176 ירושלים 91010

<u>חלופה א: נספח מספר 1</u>

<u>הגדרות:</u>

"תוספות" – כל תוספת לרבות "תוספי מזון" (כהגדרתם בחוק ההגנה על בריאות הציבור (מזון)-2015, למעט ויטמינים ומינרלים.

"תבלין" כהגדרתו בת"י 1359 בסעיף 103.1 : צמח או חלקיו (כגון - שורשים, גבעולים, ניצני פרחים, עלים, זרעים - שלמים או חתוכים או טחונים), המוספים למזון למתן טעם או ריח. תבלינים בקטגורית הגבינות יענו להגדרת תבלין למסמך זה ויכללו גם שום, בצל, שמיר ופטרוזיליה

"דגן מלא" (WHOLE GRAIN) : גרעיני דגן המורכבים מקריופסיס שלם, טחון, מבוקע או פתיתי, שרכיביו האנטומיים העיקריים – האנדוספרם, הנבט והסובין – נמצאים באותן כמויות יחסיות כפי שהם נמצאים בקריופסיס השלם. המונח "דגן מלא" משמעותו גם קמח דגן מלא (ת"י 1241 סעיף 1.3.4)

הערה כללית – במוצרים שחל עליהם תקן ישראלי, יש לעמוד בדרישות התקן. עם זאת, ברשימה זו קיימים סייגים נוספים בנוסף לתקן והם שיקבעו לסימון הירוק.

<u>טבלה מספר 1</u>

מס'	<u>א</u> קבוצת מזון	קריטריונים		<u>ה</u> אופן הסימון: סמל ירוק בחזית האריזה או שילוט מדף
		<u>ב</u> תת-קטגוריה	<u>ג</u> התייחסות לתוספות	<u>ד</u> תכולה מרבית ל 100 גרם או 100 מל"ל
1	מוצרי חלב	חלב לשתייה	ללא תוספות	סמל ירוק
		מוצרי חלב מותססים	ללא תוספות למעט חומרי מוצא המותרים לפי סעיף 105 לת"י 285	סך שומן – עד 3%
		גבינות לבנות רכות	ללא תוספות, למעט תבלינים	סך שומן: עד 5 גר'

Director of public health services
Ministry of Health
P.O.B 1176 Jerusalem 91010

ראש שירותי בריאות הציבור
משרד הבריאות
ת.ד 1176 ירושלים 91010

מס׳	א קבוצת מזון	קריטריונים			ה אופן הסימון: סמל ירוק בחזית האריזה או שילוט מדף
		ב תת-קטגוריה	ג התייחסות לתוספות	ד תכולה מרבית ל 100 גרם או 100 מל״ל	
		וקוטג׳	ומלח	שומן רווי: עד 3 גר׳ נתרן ב גבינה לבנה רכה: עד 200 מ״ג נתרן בקוטג׳: עד 300 מ״ג	
2	מוצרים ע״ב סויה	טופו	ללא תוספות, למעט תבלינים, מיץ לימון ומלח	נתרן: עד 120 מ״ג	סמל ירוק
3	שמנים צמחיים	שמן אבוקדו	ללא תוספות למעט חומצה אסקורבית וטוקופרולים		סמל ירוק
		שמן שקדים			
		שמן קנולה (לפתית)			
		שמן חריע			
		שמן זית			
4	זרעים אגוזים בוטנים ושקדים גולמיים	זרעים אגוזים בוטנים ושקדים גולמיים	ללא תוספות ללא תוספת מלח.		סמל ירוק ושילוט מדף לתפזורת
		ממרח 100% מקבוצה זו. ת״י 760 מאפשר הוספת סוכרים, רב כוהלים ועוד ולכן לא הפננו.	ללא תוספות	נתרן: עד 120 מ״ג	סמל ירוק

Director of public health services
Ministry of Health
P.O.B 1176 Jerusalem 91010

ראש שירותי בריאות הציבור
משרד הבריאות
ת.ד 1176 ירושלים 91010

מס'	א קבוצת מזון	קריטריונים			ה אופן הסימון: סמל ירוק בחזית האריזה או שילוט מדף
		ב תת-קטגוריה	ג התייחסות לתוספות	ד תכולה מרבית ל 100 גרם או 100 מל"ל	
5	דגנים	גרעין הדגן בשלמותו. בכל צורת הכנה או אריזה (כגון: קלוי, מבושל, אפוי, מאודה, קפוא, מותפח, בשימורים, או ארוז בוואקום) לא מטוגן.	ללא תוספות, למעט תבלינים*	נתרן: עד 120 מ"ג	סמל ירוק ושילוט מדף לתפזורת
		קמח מדגנים מלאים (נטחן מהגרעין בשלמותו בלבד)	ללא תוספות		סמל ירוק
		פסטה (הקמח בבצק עשוי לפחות מ80% חיטה מלאה)	ללא תוספות		סמל ירוק
		קרקרים, פריכיות. 100% דגנים מלאים בלבד	ללא תוספות, למעט מלח ותבלינים	נתרן: עד 120 מ"ג	סמל ירוק
6	קטניות	הקטנית בשלמותה. בכל צורת הכנה או אריזה (כגון: קלוי, מבושל, אפוי, מאודה, קפוא, בשימורים, או ארוז בוואקום) לא מטוגן.	ללא תוספות, למעט תבלינים *	נתרן: עד 120 מ"ג	סמל ירוק ושילוט מדף לתפזורת
		קמח הנטחן מהקטנית בשלמותה	ללא תוספות		סמל ירוק

Director of public health services
Ministry of Health
P.O.B 1176 Jerusalem 91010

ראש שירותי בריאות הציבור
משרד הבריאות
ת.ד 1176 ירושלים 91010

מס׳	א קבוצת מזון	קריטריונים			ה אופן הסימון: סמל ירוק בחזית האריזה או שילוט מדף
		ב תת-קטגוריה	ג התייחסות לתוספות	ד תכולה מרבית ל 100 גרם או 100 מל״ל	
		100%			
		ממרח קטניות	ללא תוספות למעט: תבלינים, טחינה, שמן זית, לימון ומלח	נתרן: עד 120 מ״ג סך שומן: עד 7%	סמל ירוק
7	טחינה מזרעי שומשומין		ללא תוספות, למעט תבלינים, מלח ולימון	נתרן: עד 120 מ״ג	סמל ירוק
8	דגים	שימורי דגים	ללא תוספות, למעט תבלינים, מלח, שמנים צמחיים מקטגוריה מס׳ 3 בלבד.	נתרן: עד 120 מ״ג	סמל ירוק
		דגים (גולמיים) לא מעובדים. טריים או קפואים	ללא תוספות		שילוט מדף
9	ביצים	ביצים טריות בקליפתן			שילוט מדף
10	בעלי כנף	טריים, מצוננים או קפואים (גולמיים). שלמים, או חלקים. ללא חלקי פנים	ללא תוספות		שילוט מדף
11	פירות	בכל צורת הכנה או אריזה (כגון: קלוי, מבושל , אפוי, מאודה, קפוא, מרוסק, בשימורים, או ארוז בוואקום)	ללא תוספות *		שילוט מדף לתפזורת. סמל ירוק למוצרים ארוזים

Director of public health services
Ministry of Health
P.O.B 1176 Jerusalem 91010

ראש שירותי בריאות הציבור
משרד הבריאות
ת.ד 1176 ירושלים 91010

מס'	א קבוצת מזון	קריטריונים			ה אופן הסימון: סמל ירוק בחזית האריזה או שילוט מדף
		ב תת-קטגוריה	ג התייחסות לתוספות	ד תכולה מרבית ל 100 גרם או 100 מל"ל	
		לא מטוגן. למעט ריבות וקונפיטורות			
12	ירקות**	בכל צורת הכנה או אריזה (כגון: קלוי, מבושל , אפוי, מאודה, קפוא, בשימורים, או ארוז בוואקום) לא מטוגן.	ללא תוספות למעט מלח *	נתרן: עד 120 מ"ג	
*ניתן לערבב בין קטגוריות ירקות, פירות, קטניות (לא כולל קמח וממרחים), דגנים (גרעינים) ואגוזים ובלבד שהקריטריונים של כל קטגוריה ישמרו					

Director of public health services
Ministry of Health
P.O.B 1176 Jerusalem 91010

ראש שירותי בריאות הציבור
משרד הבריאות
ת.ד 1176 ירושלים 91010

<u>חלופה ב - נספח מספר 2</u>

לפי חלופה זו, מזונות ומוצרים יוכלו לשאת סמל ירוק גם אם יתקבלו כתוצאה מערבוב קבוצות המזון השונות המפורטות בטבלה בנספח 1 **ובלבד שהקריטריונים של כל קבוצות המזון ישמרו, דהיינו עמודות ג ו - ד בטבלה מספר 1 המתייחסות להוספת תוספות ולערכי סף עבור רכיבי תזונה מסויימים.**

להלן דוגמא ופירוט ל- 2 האפשרויות

<u>טבלה מספר 2</u>

	חלופה א , נספח 1	חלופה ב , נספח 2
קבוצות המזון שניתן לערבב ביניהן	ירקות, פירות, קטניות, דגנים, גרעינים ואגוזים. (לא כולל קמח וממרחים) **לדוגמא:** מארז ירקות ופירות; אריזת דגנים עם קטניות	**כלל** קבוצות המזון שבטבלה בנספח 1. **לדוגמא:** סלטים מגוונים הכוללים ירק, ביצה ותיבול במעט שמן; גביע יוגורט עם פרי; רטבים; תבשילים; קציצות ירק
תנאים מגבילים למוצרים שפותחו על בסיס ערבוב בין קבוצות מזון	1. הקריטריונים של כל קבוצת מזון ישמרו. 2. בתתי קטגוריות בהם מפורטים ערכי סף לרכיבי תזונה (טור ד בטבלה מספר 1) הם אלו שקובעים, בהעדרם יקבעו ערכי הסף לסמל האדום כפי שמוגדרים לפעימה השניה (סעיף 5 בתקנות הגנה על בריאות הציבור (מזון) (סימון תזונתי), התשע"ח-2017 בינואר 2021).	

Director of public health services
Ministry of Health
P.O.B 1176 Jerusalem 91010

ראש שירותי בריאות הציבור
משרד הבריאות
ת.ד 1176 ירושלים 91010